

Sygn. akt XVII *AmE* 74/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 11 maja 2016 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie - Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów

w składzie:

Przewodniczący: **SSO Hanna Kulesza**

Protokolant: sekretarz sądowy Irmina Bartochowska

po rozpoznaniu w dniu 11 maja 2016 r. w Warszawie na rozprawie

sprawy z odwołania **I. S. (1) prowadzącej działalność gospodarczą pod firmą (...)** w K.

przeciwko **Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki**

o wymierzenie kary pieniężnej

na skutek odwołania I. S. (1) prowadzącej działalność gospodarczą pod firmą (...) w K. od Decyzji Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki z dnia 30 grudnia 2014 r. znak: (...)

1. zmienia punkt 2 zaskarżonej Decyzji w ten sposób, że wymierza I. S. (1) prowadzącej działalność gospodarczą pod firmą (...) w K. karę pieniężną w kwocie 1.250 zł (słownie: tysiąc dwieście pięćdziesiąt) złotych;
2. oddala odwołanie w pozostałej części;
3. znosi wzajemnie między stronami koszty procesu.

SSO Hanna Kulesza

Sygn. XVII AmE 74/15

UZASADNIENIE

Prezes Urzędu Regulacji Energetyki (dalej: pozwany) w dniu 30 grudnia 2014 r. wydał decyzję w której :

- na podstawie art. 56 ust. 1 pkt 7 w związku z art. 28 ust. 2, art. 56 ust. 2 pkt 1, ust. 3, ust. 6 i art. 30 ust. 1 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. - Prawo energetyczne (Dz. U. z 2006 r. Nr 89, poz. 625 ze zm.) w związku z art. 104 ustawy z dnia 14 czerwca 1960r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz.U. z 2013 r., poz. 267 z późn.zm.) po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego w sprawie wymierzenia kary pieniężnej orzekł, że:

1. przedsiębiorca I. S. (1), prowadząca działalność gospodarczą pod nazwą (...) I. S. (1) z siedzibą w miejscowości K., odmówiła udzielenia informacji, o których mowa w art. 28 ust. 2 ustawy – Prawo energetyczne, poprzez nieudzielenie – w wyznaczonym terminie – żądanej odpowiedzi na pisma Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki z dnia 31 marca 2014 r. (znak:(...)) oraz z dnia 3 czerwca 2014 r. (znak: (...)), które dotyczyły przekazania informacji o dokonanej w okresie od 1 stycznia 2013 r. do 31 grudnia 2013 r. sprzedaży energii elektrycznej na rzecz odbiorców końcowych, w związku z koniecznością zbadania realizacji obowiązków określonych w art. 9a ust. 1 i 8 ustawy – Prawo energetyczne;

2. za działanie opisane w pkt 1 wymierzył przedsiębiorcy I. S. (1) prowadzącej działalność gospodarczą pod nazwą: (...) I. S. (1) z siedzibą miejscowości K., karę pieniężną w kwocie 5 000,00 zł (słownie: pięć tysięcy złotych) to jest w wysokości(...) % przychodu osiągniętego przez tego przedsiębiorcę z działalności koncesjonowanej w 2013 r.

(decyzja k. 4 -20 akt sądowych)

Odwołaniem złożonym w dniu 19 stycznia 2015 r. (data stempla pocztowego) powódka – I. S. (1) - zaskarżyła decyzję w zakresie pkt 2 ponad kwotę 226 zł do kwoty 5.000 zł .

Zaskarżonej decyzji zarzuciła naruszenie przepisu postępowania, co miało wpływ na treść rozstrzygnięcia tj. art. 56 ust. 3 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne – poprzez błędne przyjęcie iż skarżąca w roku 2013 osiągnęła przychód z działalności koncesjonowanej w wysokości (...) zł . Skarżąca podniosła, odwołując się do rejestru sprzedaży VAT za rok 2013 oraz faktur VAT z dnia 31 lipca 2013 r. i z dnia 2 stycznia 2013 r. z których to dokumentów wynika, że z tytułu działalności koncesjonowanej osiągnęła w 2013r. przychód w wysokości (...) zł , co przy uwzględnieniu przyjętego przez pozwanego przelicznika wymiaru kary (...) stanowi karę pieniężną w wysokości 226zł.

W oparciu o tak sformułowany zarzut powódka wniosła o zmianę decyzji w zaskarżonej części poprzez wymierzenie jej kary pieniężnej w wysokości 226 zł co stanowi (...) przychodu osiągniętego z działalności koncesjonowanej w roku 2013, w tym o zasądzenie kosztów postępowania według norm prawem przepisanych.

Skarżąca nie kwestionowała ustaleń organu co do popełnionego naruszenia przepisów ustawy, stopnia szkodliwości czynu, stopnia zawinienia oraz oceny jej dotychczasowego zachowania. Powódka zakwestionowała natomiast wysokość, przyjętego przez pozwanego jako podstawę do ustalenia wysokości kary pieniężnej , przychodu z działalności koncesjonowanej osiągniętego przez nią w 2013r. Powódka zarzuciła , iż organ niewłaściwie przyjął, że sprzedaż środków trwałych przedsiębiorstwa tj. samochodu (kwota: 42.276,42 zł), siłowni wiatrowej (240.000,00 zł) oraz sprzedaż usługi doradztwa podatkowego (kwota: 300 zł) stanowią przychód z tytułu wykonywania działalności koncesjonowanej , w wyniku czego ustalono nieprawidłowo przychód z powyższego tytułu w wysokości (...) zł zamiast (...) zł i na skutek tych błędów została zawyżona wysokość nałożonej na powódkę kary.

(odwołanie wraz załącznikami k.29-36 akt sądowych)

Pozwany w odpowiedzi na odwołanie wniósł o zmianę pkt 2 sentencji zaskarżonej decyzji tj. w części dotyczącej wysokości wymierzonej kary pieniężnej , poprzez jej obniżenie do wysokości 1.250 zł stanowiącej (...) osiągniętego przez powódkę z działalności koncesjonowanej oraz o zniesienie kosztów procesu między stronami. Prezes URE stwierdził , że zasadny jest wniosek powódki o obniżenie wysokości nałożonej kary pieniężnej , jednak nie do wysokości żądanej przez powódkę.

Odnosząc się do zarzutów skarżącej odnośnie podstawy wymiaru kary pozwany podniósł, że dokumenty świadczące o rzeczywistym przychodzie z tytułu działalności koncesjonowanej osiągniętego przez powódkę w 2013r. zostały przedstawione dopiero na etapie postępowania sądowego tj. jako załączniki do złożonego odwołania. Powódka na etapie postępowania administracyjnego, nie przedstawiła żądanych informacji odnośnie przychodu osiągniętego z tytułu działalności koncesjonowanej, w związku z czym pozwany ustalił wysokość przychodu na podstawie danych przedstawionych przez powódkę.

Pozwany uznał za niezasadny wniosek powódki odnośnie obniżenia wymiaru kary do kwoty 226 zł. W ocenie pozwanego skarżąca nie podniosła innych okoliczności przemawiających za obniżeniem kary w szczególności, nie zaprzeczyła ustaleniom w zakresie winy czy znacznego stopnia szkodliwości czynu. Pozwany podkreślił ponadto , że skarżąca była już poprzednio karana za naruszenie art. 28 Pe na podstawie prawomocnej decyzji.

(odpowiedź na odwołanie k.48-49 akt sądowych)

Sąd Okręgowy - Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów ustalił następujący stan faktyczny:

Bezsporne jest, że powódka I. S. (1) w 2013 r. prowadziła koncesjonowaną działalność gospodarczą w zakresie wytwarzania energii elektrycznej pod nazwą (...) w miejscowości K..

Pismami z dnia 31.03.2014 i 3.06.2014 r. Prezes URE na podstawie art. 28 ust. 2 ustawy Pe wezwał I. S. (1) do przesłania informacji w zakresie dotyczącej sprzedaży energii elektrycznej za okres od 1 stycznia 2013 r. do 31 grudnia 2013 r., celem zbadania realizacji obowiązków określonych w art. 9a ust. 1 i 8 ustawy Pe.

W/w pisma wzywające I. S. (1) zawierały pouczenie, że nie udzielenie informacji, o której mowa w art. 28 Pe stanowi podstawę do nałożenia kary pieniężnej za czyn określony w art. 56 ust. 1 pkt 7 i 7a Pe.

(dowód: pismo Prezesa URE z 31.03.2014 r. znak: (...), k. 1-6 akt admin, pismo Prezesa URE z 3.06.2014 r. znak: (...) k 8-12 akt admin.)

Pismem z 24.10.2014 r. Prezes URE wszczął postępowanie w sprawie wymierzenia kary pieniężnej I. S. (1) w związku z odmową udzielenia informacji o której mowa w art. 28 ust. 2 Pe

(dowód: pismo znak; (...) k. 14-16 akt admin.)

W toku postępowania w sprawie wymierzenia kary pieniężnej za nie wypełnienie obowiązku informacyjnego określonego w art. 28 ust. 2 Pe - I. S. (2) pismem z 30.10.2014 r. (data stempla pocztowego) wskazała, że (...) S.A. nabył od niej energię elektryczną w ilości 40.860 MWh.

(dowód: pismo przedsiębiorcy k. 17-19 akt admin.)

Bezsporne jest, że I. S. (1) w roku 2013 r. osiągnęła przychód w wysokości (...) zł, w tym z działalności koncesjonowanej (...) oraz stratę w wysokości minus (-) (...) zł.

Zawiadomieniem z 13 listopada 2014 r. Prezes URE w oparciu o art. 10 § 1 k.p.a powiadomił I. S. (1) o zakończeniu postępowania dowodowego w sprawie i możliwości zapoznania się z zebrany materiał dowodowy i prawie do złożenia dodatkowych uwag i wyjaśnień. - z prawa tego nie skorzystała .

Bezsporne jest, że Prezes URE prawomocną decyzją z dnia 21 grudnia 2010 r. orzekł, że I. S. (1) naruszyła obowiązek wynikający z art. 28 Pe.

Sąd ustalił powyższy stan faktyczny na podstawie dokumentacji znajdującej się w aktach sprawy oraz w aktach przesłanych przez organ regulacyjny.

Sąd Okręgowy w Warszawie- Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów zważył, co następuje:

Odwołanie zasługuje na częściowe uwzględnienie- w zakresie obniżenia wymiaru kary.

Ustawa Pe między innymi reguluje mechanizmy wspierania wytwarzania energii elektrycznej w odnawialnych źródłach energii oraz w wysokosprawnej Kogeneracji, ich monitorowanie i egzekwowanie, które leżą w kompetencji Prezesa URE.

Stąd też, na podstawie art. 28 ust. 2 Pe Prezes URE wobec tych przedsiębiorców którzy prowadzą działalność gospodarczą polegającą na wytwarzaniu energii elektrycznej uprawniony jest do : „(...) żądania przedstawienia dokumentów lub informacji mających znaczenie dla oceny wykonania obowiązków, o których mowa w art. 9a, art. 9e, art. 9l, art. 9m, art. 9o i art. 49a ust. 1 i 2 lub badania zgodności ze stanem faktycznym deklaracji, o której mowa w art. 9 a ust. 1 b z zachowaniem przepisów o ochronie informacji niejawnych i innych informacji prawnie chronionych”.

Niewykonanie ww. obowiązku informacyjnego w określonym terminie przez adresata zobowiązania sankcjonowane jest karą pieniężną, o której mowa w art. 56 ust 1 pkt 7 Pe tj: „Karze pieniężnej podlega ten kto odmawia udzielenia informacji określonych w art. 28”.

Należy wskazać, że odpowiedzialność określona w art. 56 ust. 1 pkt 7 Pe ma charakter odpowiedzialności obiektywnej, ponieważ dla stwierdzenia naruszenia ciężącego na powódce obowiązku informacyjnego wystarczające jest ustalenie, że dany podmiot zachował się w sposób sprzeczny z wiążącym go nakazem lub zakazem.

W okolicznościach niniejszej sprawy powódka nie kwestionuje faktu otrzymania kierowanych do niej przez organ wezwań z dn. 31.03.2013 (k. 7 akt admin) i 03.06.2013 r. (k.13 akt admin), jak również nie kwestionuje, że obowiązek informacyjny, o którym mowa w art. 28 ust 2 ustawy Pe, wykonała po terminie, tj. w dniu 4 listopada 2014 r. (k. 17 akt admin), w czasie gdy organ wszczął już postępowania w sprawie nałożenia kary pieniężnej za niewykonanie obowiązku informacyjnego. Sąd podziela wyrażony w dotychczasowym orzecznictwie pogląd, że odpowiedzialność z tytułu naruszenia obowiązków wynikających z przepisów Pe z uwagi na charakter tej odpowiedzialności nie wymaga wykazania winy umyślnej lub nieumyślnej karanego podmiotu (por. m.in. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 5 listopada 2008 r. III SK 6/08 i powołane tam orzecznictwo). Tym samym Sąd ocenia, że spełniona została przesłanka do nałożenia na powódkę kary pieniężnej na podstawie art. 56 ust. 1 pkt 7 Pe.

Sąd w niniejszym postępowaniu kierując się zasadą podwyższonej ochrony sądowej karanego przedsiębiorcy, rozważył również możliwość zastosowania art. 56 ust. 6a ustawy Prawo energetyczne uprawniającego pozwanego do odstąpienia od wymierzenia kary, o ile wystąpią łącznie przesłanki w tym przepisie określone tj. jeżeli stopień szkodliwości czynu jest znikomy a podmiot zaprzestał naruszenia prawa lub zrealizował obowiązek.

Powódka w przedmiotowej sprawie zrealizowała ostatecznie ciężący na niej obowiązek jednakże ze znacznym opóźnieniem. Sąd uznaje za trafną ocenę Prezesa co do znacznej szkodliwości dokonanego czynu. Żądana przez pozwanego informacja w zakresie ilości sprzedaży energii elektrycznej na rzecz odbiorców końcowych za okres od 01 stycznia 2013 r. do 31 grudnia 2013 r. służyła zbadaniu właściwego wykonania obowiązków określonych w art. 9a ust. 1 i 8 ustawy Pe. Nałożony ustawą obowiązek uzyskania i przedstawienia Prezesowi URE świadectw pochodzenia z kogeneracji lub uiszczenia opłaty zastępczej jest publicznoprawnym obowiązkiem, który ciąży na każdym przedsiębiorstwie prowadzącym działalność gospodarczą polegającą na wytwarzaniu lub obrocie energią elektryczną. Pozyskiwane od przedsiębiorców informacje służą Prezesowi URE - zgodnie z ustawową kompetencją - do zbadania czy obowiązki te są wykonywane prawidłowo. Celem ustawowym wykonania nałożonych obowiązków na przedsiębiorców w ramach mechanizmu wspierania wytwarzania energii elektrycznej w odnawialnych źródłach energii oraz w wysokosprawnej kogeneracji, jest ochrona środowiska oraz dbałość o większą efektywność energetyczną dla dobra ogółu.

Sąd stwierdza, że powódka nie wykonując obowiązku informacyjnego o wielkości dokonanej sprzedaży energii odbiorcy końcowemu, co miało znaczenie dla oceny m.in. wykonania obowiązku z art. 9 a Pe, swym postępowaniem uniemożliwiła Prezesowi URE wykonanie ustawowej kompetencji.

Rozważenia wymagał zatem wymiar nałożonej w zaskarżonej decyzji kary pieniężnej. Zgodnie z art. 56 ust. 3 Pe wysokość kary pieniężnej nie może przekroczyć 15 % przychodu ukaranego przedsiębiorcy, stanowiąc jej górną granicę. Sąd w przedmiotowym przypadku ostatecznie obniżył wymiar nałożonej przez Prezesa kary z powodu wykazanej przez powódkę i niekwestionowanej okoliczności, że osiągnęła ona w poprzednim roku podatkowym tj. 2013 przychód z tytułu działalności koncesjonowanej w wysokości (...) zł. a nie jak przyjęto w zaskarżonej decyzji (...) zł.

W ocenie sądu brak jest natomiast podstaw do dalszego obniżenia wymiaru kary, zgodnie z żądaniem powódki tj. do kwoty 226 zł. Powódka nie wskazała bowiem żadnej obiektywnej okoliczności, dłaczego nie wypełniła obowiązku udzielenia informacji pomimo dwukrotnych wezwań a także z uwagi na fakt, że była już ukarana w roku 2010 prawomocną decyzją za popełnienie tożsamego czynu.

Sąd zauważa , że wskazana w zaskarżonej decyzji procentowa wielkość wymiaru nałożonej kary do wielkości osiągniętego przychodu jest podawana w kontekście tego, że jej ostateczny wymiar nie może przekroczyć granicy maksymalnej z art. 56 ust. 3 Pe tj. 15 % osiągniętego przychodu ukaranego podmiotu. Ten procentowy wskaźnik nie odnosi się do czynników subiektywnych (tj. stopnia zawinienia, szkodliwości czynu, zachowania się sprawcy) w oparciu o które sąd może dokonać jej miarkowania. Stąd też nieuzasadnione jest żądanie powódki , co do odniesienia procentowego stosunku nałożonej kary do wielkości osiągniętego przychodu z działalności koncesjonowanej, w takiej samej proporcji(...) % jak w zaskarżonej decyzji, do ustalonego ostatecznie przychodu osiągniętego przez powódkę z działalności koncesjonowanej w 2013r. i obniżenie kary do kwoty 226 zł.

Mając powyższe na względzie Sąd uznał, że ustalone w postępowaniu administracyjnym okoliczności dotyczące: stopnia zawinienia i społecznej szkodliwości czynu powoda, jego dotychczasowego zachowania i możliwości finansowych - w pełni uzasadniają nałożenie kary pieniężnej w wysokości wnioskowanej przez Prezesa URE w odpowiedzi na odwołanie tj. w kwocie 1.250 zł. Niewątpliwie kara w tej wysokości spełniać będzie wobec przedsiębiorcy swoją funkcję prewencyjną i represyjną. Natomiast zmniejszenie jej wysokości do kwoty wnioskowanej przez powódkę - 226 zł stałoby w sprzeczności z jej celami prewencyjnymi jak również represyjno-wychowawczymi, zmierzającymi do wymuszenia na ukaranym przedsiębiorstwie przestrzegania reguł prawnych w przyszłości.

Zdaniem Sądu należało uznać, uwzględniając w pierwszej kolejności funkcję represyjną jaką ma spełniać kara, że kara w kwocie 1.250 zł jest odpowiednią reakcją na stwierdzone naruszenie, adekwatną do okoliczności sankcją i stanowi wystarczającą dolegliwość dla przedsiębiorcy, mieszczącą się w granicach jego możliwości finansowych. Natomiast kwota ta jest także wystarczająco wysoka aby spełnić funkcję prewencyjną aby przedsiębiorca trwale zmienił swoje postępowanie. Biorąc to pod uwagę, Sąd ocenił, że kara w wysokości 1250 zł jest proporcjonalna do stopnia szkodliwości czynu, stopnia zawinienia oraz dotychczasowego zachowania podmiotu i jego możliwości finansowych, ale równocześnie zapewnia, że powódka w przyszłości będzie w terminie realizowała obowiązki informacyjne.

Mając powyższe na uwadze Sąd na podstawie art. 479⁵³ § 2 k.p.c. orzekł o zmianie decyzji, poprzez obniżenie wymiaru nałożonej na powódkę kary do wysokości 1.250 zł.

W pozostałym zakresie odwołanie jako niezasadne zostało oddalone.

O kosztach postępowania orzeczono w oparciu o art. 100 kpc znosząc je wzajemnie między stronami.

SSO Hanna Kulesza